

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadványtalan évről:
 Egy évre — 10 kor.
 Negyedévre — 4 .
 Kétfelétben kelve:
 Egy évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 .
 Vidékre postán szállítva:
 Egy évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetők minden nap a határ és
 Kunság utáni napok kivételével

Előfizetők és kiadványtalan:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3

A szerkesztőség híreinek visszaküldés
 vagy megismerésére nem vállalunk.

Hírdetések és hirdetések a
 kiadványtalanban intenzív

Magyarország 3. oldal.

NAGYVÁRAD július 31.

Korrupció.

Kicsiny ország a mi jó hazánk, Magyarország!

Csak annyira látszik el, mint a négy millennárius emlékmű ott a határon: Dévény, Munkács, Brassó és Zimony táján. Azon túl nincsen számunkra hely.

A külállamok nagy iparában van mindenféle nemzetnek vállalata, magyarnak nincsen. Néhány zsidó-czégéből áll egész kereskedelmünk a külfölddel szemben s ezek németül leveleznek. A diplomáciában Szanmarino is külön képviseli magát, mi onnan is hiányunk s a hatalmak koncertjében legfeljebb hangszer hordozói állás jut nekünk, de nem muzsikálunk.

Külföldön egész Magyarország abban a fájó érzésben zsugorodik össze, melytől elhagyatottságunk tudatában elfacsarodik az ember szive, ha magyar vér lüktet benne.

És itthon?

Talán még kisebb Magyarország.

Olyan mint a dió. Durva vastag kéreg veszi körül, két megcsontosodott kéreg, a szláv és oláh határ, beljebb pedig a tradícióinkat régi lomnak néző, velünk soha teljesen össze nem forró két idegen faj, a zsidóság és németség nyomul mélyen eleven husunkba, gerezdekre vágva az ország közepére zsugorodott magyar fajt.

Mi érezzük, hogy van életerő a magban, el kell jönni az időnek, mikor szétpattan a durva héj s diadalmasan emel-

kedik ki az élő csira a gerezdek éles karajjai közül, hogy nőjön, erősödjék, míg újra fa lesz, mint Nagy Lajos és Mátyás idejében, fa, mely árnyat és oltalmat ad, gyümölcsöt terem s koronája ellátszik egy egész világra.

Ez a mi utópiánk egy erős, történelmi alapon fejlődő Magyarországról.

Most aztán mintha ököllet ütöttek volna szíven bennünket, szinte lélegzet fojtva látjuk, hogy pondró fészkelte a mag kellős közepére, vesztegetés folyt az ország-házban.

Volt idáig is helytelen dolog a képviselők között, mint ez másként nem is lehet olyan testületben, melybe nem a nemzet bizalma küldött némelyeket, hanem a pártelnökségek erőszaka, vagy a pénz ereje. Faczér újságíró, végzett földesur, bukó fiskális és nem kevés stréberkedő özönlötte el a kerületet és soha nem hallott neveket tanultunk meg a képviselői névsorból.

Ezek hát nem megbízható elemek. De közgazdasági tevékenységeik, provizióik, vicinálisaik, apró szubvenzió szédelgések, maradtak az egyén szeplői vagy ragyái, szóval egyszerű bőrbetegségek estek, melyek csunya foltok ugyan, de nem belső bajok.

Hat obstrukció folyt rövid idő alatt s nem tudta az ember, hogy a kormány-párt érzéketlenségét bámulja e a hazafias kivánalmakkal szemben, vagy az ellenzék fékevesztett túlzásain hulldezzék-e inkább.

De ezt is lehetett párttulzásokból magyarázni.

A vesztegetést azonban nem lehet semmiből se magyarázni, azt büntetni kell. Az nem bőrbaj, az tuberkulózis; az nem rutit, de öl; az a belső mag élet-erejét emészti fel.

Elmondhatja Magyarország nagy elhagyatottságában, hogy semmim sincsen, csak a becsületem.

Ez a becsület, a nemzet becsülete mindenek felett való. Életünkről van itt szó — élet árán is meg kell védeni.

P-y.

A mentelmi bizottság ülése.

A mentelmi bizottság tegnap délelőtt fél 10 órakor ült össze, hogy a miniszterelnök szótéptett kéziratának ügyében a most már szabályszerűen meghívott képviselőket kihallgassa. Perczel Dezső elnökölt az ülésen. Kihallgatták Fáy Istvánt, Pozsgay Miklóst, Sturmman Györgyöt, Ráth Endrét és Nessi Pált. A képviselők kijelentették, hogy ők igen is azzal a szándékkal mentek fel az elnöki pódiumra, hogy miniszterelnök indítványának felolvasását, amelyet nem szóbelileg, hanem írásban akar a Ház elé terjeszteni, meghíjtsák. Fáy István, aki látta, hogy Szóts Pál báró Feilitsschnak adta át a kéziratot, kikapta ennek kezéből az irást, Nessi Pál pedig szótéptte. Arra a kérdésre, hogy tudják-e a képviselők, hogy milyen kéziratról is volt szó, előadták, hogy gondolták, sőt valószínűnek tartották, hogy más nem lehetett, mint a miniszterelnök ismeretes napirendindítványa. Nessi Pálhoz azt a kérdést intézték, hogy miért tépte szét a kéziratot, hisz esetleg a király kézírata is lehetett a jegyző

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A nagymama arczképe.

(Angolból.)

Szin: Jelmezbal egy falusi kastélyban. Széles, nagy lépcsőház, amely tele van aggatva az ősök portréival. A főajtó mellett jobbról fiatal nő arczképe empire-öltözethen s a képtől néhány lépésnyire ugyanígy öltözött ifjú leány áll, Lady Amice Prert, a portrén látható nő unokája. Kissé lejjebb a lépcsőkön állanak: Doran Margaret (Amice unokanővére), Luton lord (édesatyja) és Macdonald kapitány a 100. dragonyos-ezred egyenruhájában. Alulról, két mankó segítségével Brown Mártha igyekszik felfelé.

Doran Margaret. Amice, kitűnően sikerült a jelmezod, éppen olyan vagy, mint a nagymama. Mintha csak a képe elevenedett volna meg. Nézd bátyám, nem gondolod?

Luton lord. Mindig is hasonlított szegény anyámra, de hogy ily csodálatosan egyformák legyenek, azt mégsem hittem.

Amice. Az igaz, hogy egész a rózsakoszoruig híven lemásoltattam a ruháját. Tetszik?

Macdonald kapitány. Tökéletes. (Margarethoz.) De mi lelte az öreg Mártát?

Mártha (kinosan felvászorog a lépcsőn; 85 esztendő s rémült bámulattal néz a fiatal leányra. Oh, kedves Sarolta kisasszony! Sarolta kisasszony! Hát mégis visszatért! Csak hogy láthatom még egyszer. Es vidámnak, boldognak látszik, édes szépségem, — hála az Ur-istennek!

Margaret (Macdonald kapitányhoz.) A nagyanyáknak nézi Amicet. Ezelőtt latvanót esztendővel ő dajkálta s nagymama fiatalon halt meg.

Amice. Mit mond, Mártha?
 Mártha. Oh, kedves szépségem, hány-szor kívántam látni s megkérni, hogy bocsásson meg az öreg Mártának. Nem akartam bajt

szerezni azzal, hogy azt a levelet akkor nem kézbesítettem, ő lordsága nagyon megfizetett érte! Es Brown, az, aki később az uram lett, egyre sürgette az esküvőnköt. Hanem azért mégsem égettem el a kapitány levelét, édes szépségem, hanem csak elrejtettem s az ő lordságát adtam oda magának helyette. Oh, Sarolta kisasszony, de meg-szenvedtem ezért az egy rossz tettemért, mennyi álmatlan éjszám volt miatta, különösen mikor már férjhez ment és beteg lett. De hát mit is beszéltek? (Végighuzza kezét a homlokán.) Talán nem is volt igaz, édes szépségem és még most is az a kis lány, aki akkor volt... Talán jövathet még minden. Elhozzam a levelet?

Amice (ijedten). A levelet, Mártha?

Mártha. Igen, Sarolta kisasszony. Meny-nyre várta s nem is képzelte, mily közel van hozzá. Talán a kapitány maga szeretné ki-keresni. Jöjjön, uram, megmutatom a rejtek-helyet.

Az idény előhaladása folytán az összes raktáron lévő nyári áruk meglepően leszállított áráért kaphatók

FÁBRY TESTVÉREK
 fő-utcza nagy áruházában Nagyváradon
 Keresztény üzlet!

Női, férfi- és gyermek nyári czipők, egész könnyű kalapok, nyári ingek, rövid alsó nadrágok, nyakkendők, mellények, derékövök. Keztyük, harisnyák, fűrdő czikkek, torna-ingek stb. Női ruháknak crettonok, zephirek, batiszlok s még sokféle nyári czikkek minden elfogadható árban kiárusítottak.

Lelkiismeretes kiszolgálás.

kezében. Mire *Nessi* habozás nélkül kijelentette, hogy ő azt is széttépte volna.

Az ülés folytatását 11 órakor félbeszakították, mert akkor kezdődött s nyílt ülés a képviselőházban és mint főntebb említettük, a két ülés parallel megartását meg nem engedhetőnek nyilvánították. A mentelmi bizottság ülését délután fél öt órakor folytatják.

Kossuth Ferencz a 48-asok élén.

Nemrég fölötté kellemetlenül hatott a függetlenségi pártnak különösen harcziás árnyalatára, hogy *Kossuth* Ferencz, a párt elnöke helytelenítette a miniszterelnök ellen indított harcot, sőt e miatt még a pártelnökségről is lemondott.

A dolgok azonban a vesztegetési kísérletek folytán odaféjtődtek, hogy *Kossuth* most már nem érezhette magát kötve a Héderváry gróffal kötött béke által s tegnap az országgyűlésen kijelentette, hogy *kénytelen lesz a harczolók közé állani*.

Ez pedig nagy erőt ad a harczolóknak *Kossuth* személye miatt. Az ő pusztá neve nagy súlyjal esik a latba s érthető, hogy csatlakozása valósággal tűzbe hozta a 48-as lobogó hiveit.

Tegnap este óta *Kossuth Ferencz* — mint tudósítónk jelenti — ismét átvette pártja vezetését.

Elfogatási parancs Dienes ellen.

Polonyi Géza országos képviselő tegnap délelőtt folyamán kérdést intézett *Plósz Sándor* igazságügyi miniszterhez a Dienes-ügyben. Megkérdezte tőle ugyanis, hogy lehet az, hogy olyan ember ellen, akiről nyíltan mondják, hogy váltóhamisításokat és vesztegetéseket követett el, nem adnak ki elfogatási parancsot? *Plósz* miniszter kijelentette, hogy az elfogatási parancsot Dienes ellen már kiadták. Azt nem mondta meg, hogy ma adták-e ki, vagy még tegnap. Mindenesetre azonban az elfogatási parancs-

csal elkéstek. Ha Dienes önként nem jelentkezik, akkor minden valószínűség szerint üthetik bottal a nyomát.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 31.

Ülés előtt.

A képviselőház már reggel féltizkor valósággal forrongott. Minden párthoz tartozó képviselők és hírlapírók vegyest lepték el a folyosót és izgatottan tárgyalták a legújabb eseményeket. A harcziások vitarendező bizottsága teljes számban jelen van és osztja ki a szerepeket.

A földszinten ezalatt a mentelmi bizottság ülészik és sorra hallgatja ki a most már szabályszerűen megidézett képviselőket.

A bizottság ülése adja ma az első székülönözés anyagát. *Olay Lajos* tárgyal a Ház elnöki irodájában, hogy vagy a Ház ülését halasztásuk el, vagy szakítsák félbe a bizottság ülését; mert nem lehet a képviselőket az üléstől elvonni. Ezért az ülés jóval féltizenegy órán túl nyílik meg, dacára annak, hogy a Ház tagjai szokatlanul nagy számban vannak jelen.

Az első hír, amivel a folyosóra érkezőket fogadták, az volt, hogy a Szapáry-estet folytán három képviselő kilépett a kormánypártból; ez a három képviselő állítólag *Fernbach Péter*, *Molecz Dani* és *Vancsó Gyula*.

Később ezt a hírt odamódosították, hogy csak *Fernbach* lépett ki és a másik kettő attól tette függővé magatartását, hogy tisztáshatja-e magát a miniszterelnök a vesztegetésben való részességtől. *Fernbach* a következő levelet írta a szabadelvű párt elnökéhez, báró *Podmaniczky Frigyes*hez:

Nagyméltóságú elnök ur!

Az utóbb előfordult sajnós események hatása alatt, mikor nem tudok szabadulni ama gondolatától, hogy pártvezérem tudtával követte el egy tényleges szolgálatban álló főembere a képviselői tisztesség elleni merény-

letef, ezért tovább pártvezérem nem lehet és iránta bizalommal nem viselkedhetem!

Kérem a szabadelvű pártból való kilépésem tudomásul venni.

Kiváló tisztelettel

Fernbach Péter.

Szapáry László jellemzésére elmondjuk, hogy egyike a legfukarabb, legridegebb számító üzletembereknek, aki semmiféle közczélra nem ad egy fillért sem. Mesének mondják, hogy *Fiumében* egy garast is költene reprezentációra a magából. Az angol flotta fényes fogadtatását annak idején a miniszterelnök utasítására és államköltségen rendezte.

Ezt tudja az egész kormánypárt és éppen ezért nagy a konsternáció. Az *Andrássyak* és más kaszinóták, akik folyton a folyosón vannak, ugyan azt igyekeznek terjeszteni, hogy Szapáry egészen a maga jószántából dolgozott, de azért valamennyien koncedálják, hogy nagyon furcsa és kétes a helyzet. A tegnapi diadalmármor után most valósággal letörték.

Szentiványi Arpád, aki a nemzeti pártiaknak mostani vezérmembere, ma éjjel azt mondta egy riporternek, hogy ő sem tud szabadulni attól a benyomástól, hogy nincsen minden úgy, mint ő és barátai képzeltek és nagyon is ki kell tisztázni a helyzetet, hogy a szabadelvűpárt eddigi magatartásánál megmaradjon.

Az ellenzék sorából ezalatt kiszivárog a hír, hogy *birtokában vannak minden adatnak és hogy kétségtelenül be tudják igazolni a miniszterelnök részességét*. Az eddigieknél nagyobb és lesújtóbb leleplezéseket helyeznek kilátásba és azt hirdetik, hogy a mai lesz az utolsó ülés a mostani kormány hivataloskodása alatt.

Ilyen hangulatban nyílt meg az ülés.

Elnök: *Tallán Béla*.

Az ülés megnyitása után

Esterházy Kálmán gróf: Felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét. (Zajos kiáltások a szélsőbalról: Csendet kérünk! Halljuk! Minden szót hallanunk kell. Altalános csend lesz. *Lengyel Zoltán* és *Polonyi Géza* felmennek az előadói emelvényre s onnan lesik a jegyzőkönyv szavait. Később felmegy oda *Nessi Pál* is. Közben megérkezik *Kossuth Ferencz*, letű helyére, a szélsőbal élénk éljenzéssel fogadja.)

Macdonald kapitány (félre). Ez alatt valami különös dolog lappang. Vajjon kinek néz engemet? (Fenn). Nos, *Mártha*, hol keressem azt?

Mártha. Mozditsa el egy kissé a *Sarolta* kisasszony képét. (Macdonald felhalad néhány lépcsőfokon s *Amice* mellé áll.) Jól van. Most nézzen oda a képráma alá, a szögletbe. A ráma és a kép között kell lenni összehajtv. Ha valami vastag papírosra írta volna kapitány ur, úgy nem férne el itt, de maga mindig ilyen vékony, állászó papírost használt leveleihez. Emlékszik még, mit mondott nekem? — Vigye ezt *Sarolta* kisasszonyhoz, *Mártha* s ha most nem is jutalmazhatom meg olyan mértékben, mint szeretném, majd egyszer hálásak leszünk *Saroltámmal* együtt. De amint épen a *Sarolta* kisasszony szobája felé igyekeztem, ő lordsága arra jött s meglátta. — Tépje el ezt — mondta nekem s rámutatott a kapitány ur levelére — s vigye be helyette az enyémet. Itt van egy guinea a maga számára s még százat kap, ha *Sarolta* kisasszony lady *Lutonná* lesz. És lássa, kapitány ur, magának abban az időben nem

volt semmije s én azt hittem, elősegitem a *Sarolta* kisasszony boldogságát, ha közbenjárásommal lady *Lutonná* teszem s azonkívül én is megesküdhetem a vőlegényemmel.

Macdonald kapitány. Ime, a levél. Kinek a tulajdonát képezi?

Amice. Az enyémet!

Macdonald kapitány (halkan). Igazán? S tudja-e, mi van aláírva? (olvás) *Agnus Macdonald*.

Amice. Oh, de különös!

Lord Luton. Adjátok ide nekem. Az anyám tulajdonát képezte s én vagyok örököse.

Macdonald kapitány. Igen, de az én nagyatyám írta. Mindig hallottam említeni anyámtól, hogy ő a gyönyörű *Doran Sárába* volt szerelmes s hogy mikor az férjhez ment *lord Luton*hoz, nagyatyám ott hagyta drago-nyos ezredét s átment a *bengáliai Laneerek*hez. Ott aztán sok idő múlva megházasodott s atyám születése után csakhamar meg is halt. (Atadja a levelet *Lord Lutonnak*.)

Lord Luton (olvás.) *Edes Sarolta*, ez a

bizonytalanság, ez a nyomoruság nem tarthat tovább. Mondja meg, megengedi-e, hogy végre beszélhessek édes atyjával, vagy akarja-e, hogy elmenjünk innen messze, messze, az örök szabadság felé, titokban? Legyen úgy, ahogy akarja. S annak jeléül, hogy még mindig birom szívét, hullasson el egy fehér rózsát a haját körülző koszoruból, ha elmegyek mellette. Akkor tudni fogom, hogy visszatért bátorsága s nyíltan léphetek fel atyja előtt. Bizzék bennem, aki oly végtelenül szeretem.

Agnus Macdonald.

Macdonald kapitány (le nem véve a szemét *Amiceról*. Félhalkan.) Bizzék bennem, aki oly végtelenül szeretem . . .

Amice. Es mégis mást vett el feleségül!

Macdonald. Csak mikor már ő is régen asszony volt.

Amice. Szegény nagymama! Sohase tudta meg, hogy így szerették.

Macdonald. Szegény nagyatyám! Azt hitte, hogy nem szerették . . .

Amice. *Mártha*, maga nagy bünt követett el.

Monna Vanna

valódi Himalaya kendő, mely gallérnak is használható, különös figyelmébe ajánljuk a fürdőző közönségnek.

Fenomenalis ujdonság, czélszerű, elegáns, finom és könnyű, feltűnő szép kivitelben kapható

CZILLÉR IMRE nagy áruházában, az **Olaszi Fő-utcán**.

Ugyanott az idényről visszamaradt női blousok, napernyők, selymek, mosókélmék meglepő olcsón lesznek kiárusítva.

Barabás a jegyzőkönyv ellen.

Barabás Béla: A jegyzőkönyv hitelesítéséhez szól, nem akarja a mult éjjeli hangulatot felidézni, de szárazon szólva kifogásolja a jegyzőkönyvet. Olyan tények vannak oda felvéve, amelyek meg nem történtek és viszont olyan dolgok, amelyek megtörténtek, nincsenek bevéve. (Zajos ugy van! a szélsőbalon. Felkiáltások:

— Okirathamítás!

— Mi következhetne már a vesztegetés után.

— Csálás!

— Ezt nem engedjük.)

A jegyzőkönyvnek hiteles volta minden pártnak egyaránt érdeke. Arra tehát ügyelnünk kell. Első sorban nem áll az a passzus, hogy a miniszterelnök indítványt tett. (Zajos Ugy van! a szélsőbalon. Ellentmondások jobbról.)

Egy hang jobbról: Hát nem beszélt?

Barabás Béla: Csak akart. (Ugy van! a szélsőbalon.) Másodszor az indítványt, melyet papírvan vittek fel az elnökhöz, elszakították, azt tehát nem lehet a jegyzőkönyv mellé ragasztani. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Kubik Béla: Szép kis elnök.

Fáy István: Osszejátszott a bálnál.

Barabás Béla: Nincs továbbá feltüntetve a jegyzőkönyvben, hogy az ülés éjjelutáni tartott és az összes dolgok ugy vannak feltüntetve, mintha minden 29-én történt volna, holott az 30-ára is átnyult. (Ugy van! a szélsőbalon.) Az elnök enuncziált továbbá egy határozatot, hogy a mentelmi bizottság azonnal intézkedjék. A mentelmi bizottság ülése helytelen volt. (Ugy van! a szélsőbalon.) Más szakasz alapján tilt össze, mint kellett volna.

Kecskeméthy Ferencz: De az elnök esze addig nem ér.

Barabás Béla: A legfontosabb a július 30-án történt dolgok, a jegyzőkönyv azonban erről említést nem tesz. Vagy hagyják tehát ki azokat, mint törvényelleneseket, vagy igazítsák ki a jegyzőkönyvet. (Ugy van! a szélsőbalon.) Azt mondták, hogy két ülést egy napra egybehívni nem lehet. Ha ez áll, akkor egy ülést sem lehet két napra átvinni. (Zaj jobbról.)

Kubik Béla: Letagadják a csillagot is az égről.

Lengyel Zoltán: Jó lesz hallgatni.

Feilitzsch Arthur báró: Micsoda beszéd ez?

Mezőssy Béla: Jobb lesz tisztázni a vesztegetést.

Barabás Béla: A mult ülésen nem lett volna szabad megállapítani a napirendet, mert már átnyult a más napra.

Mártha (sírva). Bocsásson meg Sarolta kisasszony; óh, hiszen annyiszor megbántam már. Szegény asszonyom! Oly sovány és beteges lett, mikor a kapitány búcsúzása nélkül távozott, hogy féltettük az életét s később is, mikor férjhez ment s mikor a kis babák születtek s ő meghalt . . . De oh! (hirtelen, kitörő rémülettel), örült vagyok én, vagy mi? Hiszen azt mind csak álmodtam, hiszen most is itt van előttem s itt áll mellette a kapitány is, és hozzá mehet, ha akar . . .

Macdonald. Ahhoz, aki olyan végtelenül szereti . . .

Amice (mélyen elpirul, zavartan.) Az a levél igazán szépen volt megírva.

Margaret (gyorsan.) Bátyám, bátyám, az öreg Mártának valami baja van.

Lord Luton (megragadja az öreg asszony karját s feltartja őt esésében). Tulságosan felizgatta magát, Mártha, pihennie kell.

Mártha. Mondja meg nekik, hogy még mindent jóvá tehetnek . . . Egy . . . rózsaszál a koszoruból . . . (elájul.)

Macdonald kapitány. (Egy rózsát kivesz az Amice hajából, halkán.) Nem várom meg, míg leejti, elveszem magam. — Így biztosabb.

Kiáltások jobbról: Hát aztán? Napirendet csak meg kell állapítani.

Barabás Béla: Hát nem történt-e már, hogy nem lett napirend megállítva.

Kiáltások jobbról: Nem! Soha!

Barabás Béla: Bocsánatot kérek, ma sem lesz megállapítva. (Mozgás jobbról.) Eltekintve a formai törvénytelenségtől, más alkotmány-sértés is történt. A miniszterelnök olyan indítványt tűzött napirendre, mely törvényjavaslat még be sincs nyújtva.

Sebess Dénes: De a miniszterelnök ezt még nem tudja.

Polonyi Géza: Ne is fogja megtanulni.

Mezőssy Béla: Nem lesz rá ideje.

Barabás Béla: Hát nyújtott-e be a miniszterelnök törvényjavaslatot az indémnitásról? Mikor tette ezt?

Felkiáltások a szélsőbalon: Soha! Soha!

Barabás Béla: Hogyan tehetett hát akkor indítványt? Erre feleljenek jogász urak a baloldalon. Ez nem más, mint erőszak. (Viharos helyeslés a balon és szélsőbalon.) A jegyzőkönyvben nincs benne Polonyinak éjjelutáni felszólalása. Indítványozza, hogy mindezeket vegyék be a jegyzőkönyvbe, hadd lássa az utókor a bán erőszakoskodását. (Eljenzés a szélsőbalon.)

Kecskeméthy Ferencz: Most már csak az orgyilkosság van hátra.

Vita a jegyzőkönyv körül.

Polonyi Géza: Szintén a jegyzőkönyv hitelesítéséhez szól. Mindenben magáévá teszi Barabás szavait. Maga részéről csak azt konstatálja, hogy az a törvénytelentől meghozott napirend itt ugyan nem lesz napirend. A nemzeti ellenállás egész erejével fog az találkozni. (Viharos helyeslés a balon és szélsőbalon.) Törvénytelen volt az is, hogy Lengyel Zoltánt megakadályozták a szólásban. Törvényellenes az is, hogy az ülést egy órai meghosszabbításra még tul tartásák. Ez a kisebbség kijátszása, fizikailag való kifárasztása. Tiltakoznak az ilyen erőszak ellen s azt minden erejükből meg fogják akadályozni. (Viharos helyeslés a balon és szélsőbalon.)

Kecskeméthy Ferencz: Ezt jegyezze meg magának a grancsár.

Holló Lajos: Szintén kifogása van a jegyzőkönyv ellen és pedig három szempontból. Az indítvány nem lehet más, mint hamisítvány, mert azt senki sem ösmerte, mivel az elnök zsebében volt. (Ugy van! a szélsőbalon.) A jövőben most már nem vagyunk biztosítva az iránt, miket fogadtathatnak el a Házal. A mentelmi bizottság ülése is helytelen volt.

Kubik Béla: És erőszakosság.

Holló Lajos: Elítéli az ülésnek másnapra való átvitelét is. Megtörtént az, hogy beugrattak egy fontos közjogi személyt, hogy pénzzel lehet itt vesztegetni.

Kecskeméthy Ferencz: A grancsár barátja.

Kubik Béla: Madarat tolláról.

Holló Lajos: Lehet, hogy beugratták a miniszterelnököt is, hogy itt lehet erőszakoskodni és amint látjuk, ezt lépésről-lépésre követi is. (Zaj a szélsőbalon.) Magáévá teszi mindenben Barabás indítványát. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Lengyel Zoltán: A jegyzőkönyv hitelesítéséhez szól. Szintén kifogásolja azt. Az ő szavai mind meg vannak másítva, részben kihagyva. (Zaj a szélsőbalon.)

Felkiáltások a szélsőbalon: Szép dolog!

Kubik Béla: Meghamisítottak mindent.

Bakonyi Samu: Azért hadarják el mindig a jegyzőkönyvet, hogy ne tudjuk, mi van benne.

Kubik Béla: Paklizás!

Lengyel Zoltán: A jegyzőkönyv azt mondja: a miniszterelnök ugyanazon indítványt adta be.

Elnök: Engedelmet kérek, a jegyzőkönyvben ez áll: *ugyanazon napirendre indítványt.* (Ellentmondások a szélsőbalon.)

Nessi Pál: Meg kell nézni a jegyzőkönyvet.

(Az elnök megnézi a jegyzőkönyvet. Rátkay, a baloldali jegyző odasiet.)

Hentaller Lajos: Ügyeljen Rátkay, nehogy hamisítsanak valamit.

Kubik Béla: Megteszik, mert mindenre kaphatók! (Zaj. Elnök csenget.)

Elnök: Konstatálja, hogy a jegyzőkönyvben az ő szavai szerint van felvéve.

Kubik Béla: Tiszta munka?

Lengyel Zoltán: Ebben az esetben sem lehet azt mondani. Hiszen az elnök zsebre vágta az indítványt, hát honnan tudhatták volna, hogy mit tartalmaz az.

Kubik Béla: Vajjon nincs megint valami az elnök zsebében.

Lengyel Zoltán: És megszavazták az elnök zsebében levő indítványt.

(Kubik Béla magánkivül hangosan felkaczag. Az egész ülés terem rezeg a nevetéstől s magával ragadja a derűtség az egész Házat.)

Kecskeméthy Ferencz: Csinos kis elnök.

Lengyel Zoltán: És csak miután megszavazták az átlátszó indítványt, lett felolvasva az.

(Kubik ismét harsányan felkaczag. Nagy derűtség az egész Házban. Képviselők, újságírói, gyorsírói, sőt a nagyközönség karzatán is vele nevetnek.)

Lengyel Zoltán: Csodálja, hogy Apponyi is hozzájárult. Kéri a hibák helyrehozatalát.

Vihar.

Elnök: A jegyzőkönyv megszerkesztéseért elvállalja a teljes felelősséget. (Viharos zaj a szélsőbalon: Az nem elég!) Egyébként pontonként fogja felolvasni a jegyzőkönyvet és a kifogásolt részeket. Az első kifogásolt pontnál felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház a jegyzőkönyvet e pontnál? (Igen! Nem!) Akik elfogadják, álljanak fel. (A többség feláll.)

Lengyel Zoltán: Ellenpróbát kér. (Megtörténik.)
(A kisebbség feláll a Barabás indítványa mellett.)

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz kér szót. (Viharos zaj a jobboldalon: Nem lehet! Eláll! Eláll! Ki vele! Rendre Rendre!)

Elnök: Nem adhat jogot a szólásra.

Lengyel Zoltán: Joga van szólan. Szót kér. (Tomboló vihar jobbról. A padokat verik. Nem hallgatjuk! Ki vele!)

Barabás Béla: Szólásra jelentkezik!

Főtűs Károly: Szólásra jelentkezik!

Elnök: Nem adhat szót.

Lengyel Zoltán (harsányan kiáltja a jobboldal felé): Jogom van beszélni! Beszélni akarok!

(A viharos zaj a jobboldalon egyre nő. A képviselők a padokat verik. Harsogva kiáltják: Nem hallgatjuk! Ki vele! Rendre! Rendre! Az Andrásnyak, Hadikok felugrának helyeikről: Ki vele! Ki vele! Lengyel Zoltán nem enged. Többen a szélsőbalról hozzásietnek. Csitítják. Kéri, álljon el a szótól. Más rész pártjára áll. A jobboldal egyre tombol, a zűrzavar növekszik. Elnök nem képes uralkodni a felizgult kedélyeken. Hiába rázza a csengőt.)

Elnök: Az ülést felfüggeszti.

(Szünet alatt a képviselők a terem közepére tödülnek. Nagy csoportok verődnek össze Lengyel Zoltán, Apponyi, a miniszterelnök körül. Tallán, Apponyi később odamennek Lengyelhez s kapacitálják, álljon el a szólástól. Lengyel nem enged. Erre a saját pártja kapacitálja. Ebbe végre belenyugszik.)

Elnök: Az ülést ismét megnyitja.

Főtűs Károly: A házszabályokhoz kér szót. Bebizonyítja, hogy Lengyelnek joga volt a szóláshoz.

Lengyel Zoltán: En is csak ennyit akartam.

Elnök: Folytatja a jegyzőkönyv módosítására irányuló kérdéseit.

A többség elfogadja az arra irányuló ki-

Az idény előhaladása folytán összes raktáron levő nyári batiszt és zephir **ingek**, angol fehér és színes mosó **mellények** rendkívüli leszállított árban kaphatók.

Róth M. ^{utóda}
kalap- és férfi-divat üzletében.

Férfi, női és gyermek cipők nagy választékban.

igazítást, hogy az ülés éjfélig tartott. A többi módosításokat elveti.

Felkiáltások a szélsőbalon: Valóságos szavazógép!

Elmők: A jegyzőkönyv e szerint kiigazítva hitelesíttetni fog.

(Az elnöki széklet Apponyi foglalja el.)

Apponyi Albert elnök: Bemutatja az irományokat, köztük **Burrián** István bárónak pénzügyminiszterre történt kinevezését. Ezután egy véleményt jelent be. Az ő tegnapi előtti eljárását erős bírálat tárgyává tették. Erre reflex-tálmí akar. Mivel azonban a parlamenti bizottság kiküldése igen fontos, annak megválasztása után teszi meg kijelentését. Különbben az elnökség eljárásával azonosítja magát. Következnek a napirend előtti felszólalások.

Gajdary Géza: Személyes kérdésben szól. Visszavonja a mult ülésen mondott ama szavait: ez Polonyi-stikii. (Helyeslés.)

Kossuth Ferencz a harczolók közé áll.

Napirendre csak ülés végén került volna sor, de napirend előtt felszólalt:

Kossuth Ferencz: Mindenki tudja, mért nem vett részt a vitában. Falusi magányában meglepte: egy képviselőt megvesztegetni akartak. De mást is hallott. Hogy még több képviselőt is megvesztegettek. Felszólítja azokat, akik valamit tudnak, hallottak, legyen kötelességük a bizottságnak jelenteni. (Taps, éljenzés.)

Felszólítja Szapáryt, bár nincs jelen, jelentse ki a bizottság előtt (Kialtások: eskü alatt!) kit kínált meg pénzzel. (Taps mindenfelől.) Felszólítja a miniszterelnököket, nyilatkozzék, van-e tudomása, mert őt gyanúsítják. (Kialtások: Joggal. Zajos ellentmondások jobbról.) **Kossuth:** Nem mondom, hogy joggal, mert magyar miniszterelnököknek a világ előtt tisztán kell állnia. (Taps jobbról.) Szapáry már levonta a konzekvenciát, a tény megvan, jól tenné, ha követné példáját. (Viharos taps a szélsőbalon. Monjon le, ki vele. Perczekig taps.)

Apponyi: Figyelmezteti a közbeszólókat, hogy ítéletet nem lehet előre mondani. Kéri, közös erővel oszlassák el a felhőt a parlament egéről. (Taps jobbról.)

Kossuth: Magyar miniszterelnököknek nem lenne szabad eltérni, hogy a parlamentben nyíltan gyanúsítsák. O állja ígérését, melyet a miniszterelnököknek tett, de azt is megvallja, ez eset, mely mindnyájunkat felháborított, új szituációt teremtett, (Viharos taps a szélsőbalon.) nem lát más módot, a kibontakozásra, mint eltávozását, (Viharos taps a szélsőbalon.) mert különben ő **kénytelen lenne azokhoz csatlakozni, akik a harczot folytatják** ellene. (Tombozó taps a szélsőbalon. Kossuthhoz tódulnak gratulálva. Meg-megújuló taps.)

Apponyi javasolja, válasszák meg a parlamenti bizottságot s addig, míg működése tart, a Ház ne tartson ülést. (Általános helyeslés.)

Szólészeti értekezlet Nagyváradon.

A **Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete** városunkban augusztus 23-án (vasárnap) nagyszabású **szólészeti értekezletet** kíván tartani. Ezen az ülésen dr. **Drucker** Jenő, az egyesület igazgatója ki fogja fejteni a magyar szőlőbirtokosok országos képviselőjére hivatott új egyesület **munkaprogramját**, előterjesztés fog történni, hogy az értekezlet a **boritaladó leszállítása**, illetve a házi fogyasztás adómentesítése érdekében állást foglaljon és harmadszor előadás fog tartatni a **viharágypusás jelentőségéről**, mint jég-védelmi eszközről és esetleg még más helyi érdekű kérdés fog megvitatás czéljából felvetetni.

Ezen az értekezleten minden nagyvárad, vagy vidéki szőlőbirtokos, ha a M. Sz. O. E.-nek nem is tagja, részt vehet.

Az értekezlet után az egyesületi tagok meg fogják alakítani az **állandó helyi bizottságot**, miután Nagyváradon az egyesületnek az alapszabályilag kikötött 50 tagnál több tagja van. Ezen alakuló ülés megválasztja az elnököt, alelnökeket és titkárat és a további be- rendezkedésre nézve állapodik meg.

A bizottsági ülés után **bankett** lesz melyen bárki részt vehet. Ugy ezen bankettre, mint a délutáni programra nézve a helyi bizottság, melynek élén dr. **Molnár** Imre hegyközségi elnök és **Molnár** Lajos urak állanak, fog előterjesztést tenni.

Nem kételkedünk benne, hogy ezen városunkra nézve nagy jelentőséggel bíró értekezlet a helyi és vidéki szőlőbirtokosság részéről általános támogatásra számíthat.

Akik a **Magyar Szőlőgazdák Országos Egyes.**-ébe, mint **új tagok** be kívánnak lépni, forduljanak vagy a helyi bizottsághoz, vagy közvetlenül az egyesület igazgatóságához (Budapest, IX. Ullői-ut 25., II./11.) tagsági nyilatkozatokért és alapszabályokért. Ugyisint az értekezlet folyamán is jelentkezhetnek új tagok a szövetkezetbe leendő felvétellel.

A nagykátai gyilkost kivégezték.

A mai akasztás.

Budapest, július 31.

A huszonnégy órai győtrelemnek, mely **Kármán Mátyást**, a nagykátai rablógyilkost a siralomházban győrtörte azóta, hogy a megmásíthatatlan halálos ítéletet kihirdették előtte, ma reggel vége szakadt. A hóhér elvégezte iszonyatos munkáját.

Reggel hat órakor, egy órával a halálos ítélet végrehajtása előtt a kőbányai-uton levő gyűjtőfogház főbejárata előtt már nagy volt az élénkség. A bejáratot rendőrök, fegyőrök állták el, akik senki emberfiát nem engedték beljebb, ha az ügyesség részéről kibocsátott belépőjegyet föl nem mutatta.

A kíváncsiak tömege mind nagyobb lett. Az udvart egy kordon választja ketté és a kordonon belül teljes kört alakítva száz szuronyos fegyőr áll sorfalat. A kör közepén kis asztalka van elhelyezve: ez a bíróság helye, vele szemben van a vesztőhely.

Bali Mihály ott sűrű-forog a közönség között és jókedvűen, kedélyesen beszélget. A két pribék: **Geld Károly** és **Hermann Adám** katonás tartással közvetlenül a bitófa mellett foglalnak helyet. Az egyiknek a bajusza és a haja már őszbecsavarodott: ez **Geld Károly**, aki még Kozareknek volt sok éven át a segédje. Mind a kettő fekete paszomány-ruhába öltözött közönséges paraszt ember.

Megkondul a fogház harangja és az óra erőteljesen veri a hetét. A közönség izgatottan lézkelődik. Most jön a tragikus jelenet. **Osváth** törvényszéki bírő előveszi az aktacsomót, az asztal elé áll és érczes, csengő hangon mondja:

— Megállapítom, hogy a halálos ítélet végrehajtásához meghívott felek valamennyien megjelentek. Ezennel elrendelem az elítélt elvezetését.

Bali a ezella ajtajához fut és int, mire megindul a gyászos menet. Elöl négy fegyveres őr, utánuk Bali, majd ismét két őr és végül az elítélt, akit jobbról egy hatalmas természetű őr, balról pedig a lelkiatya, sarutlan karmelita barát tart a karján.

Kármán Mátyás, ez a kegyetlen, szivtelen, erőteljes rablógyilkos, aki még csak 24 órával ezelőtt is meglehetősen jó színben volt, megdöbbentő metamorfozison ment keresztül. A siralomházban töltött rövid idő, a kinszenvedések, a lelki győtrelemek nagy, végtelen láncolata egy magával tehetetlen, mumiaszerű, gondolkodásra képtelen alakká törte össze. Ruhája fehér vitorlavászomból van, a nyaka teljesen szabad. A háttérben, közvetlen mögötte, áll Bali kénszenlétkben, hogy az adott parancsra azonnal megragadhassa.

A bírő megszólal és bántóan monoton hangon, hosszadalmasan, az ünnepies hangulat legparányabb jele nélkül kihirdeti a törvényszék ítéletét, a kuria döntését és a király elhatározását. **Kármán Mátyás** lehorgasztott fejjel, némán hallgatja ezt, közben zsebéből előveszi fehér kendőjét és megtörli vele szemét, amelyből a könnyek már kiapadtak, a lelkész a füléhez hajol, suttogó hangon bátorítja, **Kármán** gépiesen összegyűri a kendőt és visszagyömöszöli a zsebébe. Az ítélet kihirdetése kilencz percet vett igénybe, aztán az ügyész állott elő:

— Elrendelem a halálos bírői ítélet végrehajtását. Az elítéltet átadom a hóhérnak és utasítom, hogy hajtsa azonnal végre!

A lelkiatya gyorsan az elítélt szája elé tette a feszületet, amit **Kármán** megcsókolt. Mire az ügyész utolsó szava elhangzott, Bali és emberei megragadták az elítéltet, a bitófa-hoz lódtították és fölállították a zsámolyra. Ekkor adott először hangot a boldogtalan ember, aki szivverhető, rigmusos éneklő tónusban nyöszörgött:

— Jézus, Szűz Mária! Mi lesz a szegény családommal?

— Jaj, jaj. Uram Istenem!

A hóhér fölsetett a létrára, a pribékek pedig erősen odakötözték az elítéltet, aki az éles fájdalom hatása alatt kétségbeesve siránkozott:

— Jaj a kezem, a lábam!

Bali már a következő pillanatban hurkot vetett a nyakába és annak a végét beleakasztotta a bitófa csucsán lévő kampós szögbe. A pribékek eldobták lába alól a zsámolyt és a kötelet jobbról-balról erősen meghúzták. **Kármán** közben folyton beszélt:

— Jaj, Istenem, végem van!

Hogy mit mondott aztán, nem lehetett ki-venni. A hóhér megtörölte az arczot, lefölte a szemeket, majd az egész arczot eltakarta egy fehér kendővel és összeverve bokáit, egy percczel az elítélt átadása után jelentette:

— Alásan jelentem az ügyész urnak, hogy az ítéletet végrehajtottam.

Ezután a törvényszéki orvosok szerepe következett.

Hét óra 24 perccor tíz percczel az akasztás után dr. **Andreánszky** Jenő orvos konstataulta, hogy a szivverés megszűnt: az elítélt meghalt. A lelkiatya térdre borult és imádkozott a halott lelkiüdvéért. **Kármán** még fél óra hosszat függött a bitófan, onnan a halottas kamrába

Telefon 143.

Friedländer Hermann
Nagyvárad, Kolozsvári-utca, Templom-tér.

Telefon 143.

szalma- és posztó-kalap-gyára

és a legújabb formákra való átalakítását

Elvállal férfi, női s gyermek posztó- és bieber-kalapok javítását és a legújabb formákra való átalakítását a legszebb kivitelben.

szállították, két órával később felboczták és eltemették.

A közönség gyorsan szétszözlött, csak egy asszony maradt a bejáratnál apró gyermekeivel és kezeit tördelve zokogta:

— Szegény, szegény uram!

— Uram Istenem könyörülj rajtam és ártatlan gyermekeimen.

UJDONSAGOK.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

		Személyvonat							
Nagyvárad áll.	7.33	9.30	—	—	—	4.44	—	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	9.10	—
V. Velenceze >	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	—	—
Rontó >	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29	—	—
Püspökfürdő >	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.30	—	—
Féliczfürdő >	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.54	—	—

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

		Személyvonat							
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	—	8. —	5.34	7.20	9.53	—
Rontó >	8.37	10.49	—	—	8.05	5.41	7.25	10.00	—
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	—	8.11	5.51	7.31	—	—
V. Velenceze >	9.04	11.16	12.00	8.27	6.08	7.47	10.13	—	—
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	8.45	6.24	8.05	10.30	—	—
N.-várad áll. érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	10.22

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.59 percig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a múlt, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjaikat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-6 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* Dr. Balyovszky József betegsége. Pár hónappal ezelőtt őszinte részvétellel és aggodalommal értesült Nagyvárad város közönsége dr. Balyovszky József nyug. polgármester súlyos betegségéről, amelyet az orvosok is aggodalommal konstataáltak. Jóleső örömmel vesszük a hírt, hogy a köztisztviselőben álló férfi állapota az utóbbi hetekben örömdetesesen jobbra fordult, annyira, hogy már az ágyat is elhagyhatja naponként s a család jóbarátainak látogatását is fogadhatja. A nap egy részét szobájában sétával és hírlapok olvasásával tölti. A súlyos betegsége által sújtott család reméli, hogy a teljes nyugalom helyreállítja a derék és közszerepetben álló férfit egészségét, amit a város közönségének összeségével mi is őszinte szívből óhajtottunk.

* A debreczeni országos cipész-kongresszus. Az ország összes cipésziparosainak kongresszusa, mint értesültünk augusztus 15-én, Nagy-Boldogasszony napján fog megtartatni a Bkában s azon Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter képviselőjében dr. Andor Endre miniszteri titkár fog részt venni. A kongresszust Szabó Kálmán debreczeni kereskedelmi- és iparkamarai elnök fogja vezetni, ki megnyitójában a miniszter képviselőjét fogja üdvözölni. Ezután a napi-rendre tűzött ügyek tárgyalása következik. Ezek után Weidner Gusztáv előkészítő bizottsági elnök referál a kiállítás munkálatainak befejezéséről s felkéri a miniszter képviselőjét, hogy a kiállítást nyissa meg. A megnyitás után a kiállítás megtekintése következik. A kiállítók közt több nagyvárad-i iparos is szerepel, kik kész cipőkkel, felsőrészekkel vesznek részt.

* A villamos telep építése. A városi villamos telep építése gyorsan halad a befejezéshez s nemsokára megkezdik a berendezését is. A kazánok befalazását a híres Custodia cég 7656 koronáért hajlandó a munkálatot elkészíteni, Incze Lajos vállalkozó azonban 7400 koronáért ajánlotta meg a munkát kivétel. A városi főmérnök javasolja a tanácsnak, hogy Incze Lajost bizza meg a kazánok befalazásával.

* Kutba ugrott ember. Borzalmas módon vetett véget életének Sági Imre mezővárosi ember. Mint Mezővárosról jelentik, tegnap a legelő ágas kútjában holtan találták Sági Imrét, aki már évek óta betegeskedett. Az esetről rögtön jelentést tettek az ügyészségnek, s itten megtették az intézkedéseket a hulla felboncolására. A szerencsétlen ember gyógyíthatatlan betegsége miatti elkeseredésében ugrott a legelő kútjába.

* Vilmos-huszárok Aradon. A Vilmos császár nevét viselő 7. huszárezred, melynek egy osztaga Nagyváradon állomásozik, az idén ismét Arad környékén végzi az ezredgyakorlatokat s innen vonul később az aradi Hadik-huszárokkal együtt a délvidéki királygyakorlatokra. Az ezred egy szakasza, melyet szálláscsinálás céljából előre küldtek, már tegnap Aradra érkezett, holnap pedig megérkezik az egész ezred. A kék atillás Vilmos-huszárok a környékbéli községekben lesznek elszállásolva, az Uj-Arad felé eső bányai részen.

* Egy krajczár, meg egy krajczár. A mint megyek az utcán, egyszer csak elém toppan egy öklömnyi gyerek s harsány hangon rám kiált: — Krajczár a különkiadás! Időm sincs megijedni tőle s a másik oldalról más hang riaszt meg: — Krajczár az esti kiadás! Zsebembe nyultam, hogy valamelyiket megvegyem. A krajczár láttára az első gyerek még lelkesebben kiabált: — Csak Friss Ujság tessék! A másik kontrázott: — Frissebb a Nagyvárad-i Ujság! — Nem igaz! Ne tessék neki hinni! — Hazudsz! Az én lapomból készül a

tiétek. — Ti csak az enyimet utánozzátok. — Nálatok senkit sem fizetnek. — A tiéteket meg a kutya sem olvassa. — Kutya? Ha még egyszer mondd, pofon ütlek. — Itt a kipem, ha mered. De aztán vigyázz a szemedre!

Csitt, csatt. A pofon ott volt, vissza is adódott. Aztán jöttek komolyabb érvelések: fültépés, mellbevágás, rugások és a többi. A verekedők körül egész karéjba gyűlt össze a publikum s biztatták a vitézeket: — Üsd, nem apád! Egyszerre megjelent a sarkon a rendőr. A közönség szétszözlött, a verekedők az ügy lovasias elintézése után szintén. Csak az én krajczárom maradt ott a földön, melyet a verekedők kiütöttek a kezemből s a mely megtiporva meláz azóta a nagy kérdés fölött: melyik hát a jobb lap, a Friss-e, vagy a Nagyvárad-i?

* Utazás egy építés körül. Sok baj van a Knapp-féle ház helyére tervezett palota építésével. Mint említettük, ifj. Guttmann József nem volt hajlandó csak kikötések mellett a város részére átengedni azt a 70 négyzetméter területet, amennyivel beljebb kell az új palotát építeni, az elbontott ház vonalánál. A tanács éppen ez okból nem adta meg az építési engedélyt. Ifj. Guttmann József azonban megkezdte engedély nélkül az építkezést, amiért a hatóság büntetéssel sújtotta. Tegnap egy újabb beadványt intézett ifj. Guttmann József, amelyben a békés megegyezést kéri. Kijelenti, hogy ingyen átadja a város tulajdonába a 70 méter területet, ha a Bémer-tér felé eső

utczavonalon 4 méter széles, a Szalárdy-utca felől pedig 3 méter széles terraszt ideiglenes korláttal körülkeríthet. A korlátot a téli hónapokra eltávolítja. A tanács legközelebb határoz a beadvány felett.

* A Vilmos-huszártisztek koszorúja. Bosznia és Hercegovina okkupációjának most van a huszonötödik évfordulója. Ha szót ére annak, hogy annyi ezer magyar katona vére áztatta Bosznia földjét, a melynek meghódítására, mint az akkori külügyminiszter gróf Andrássy hitte, egy ezred és egy katonabanda is elegendő lesz. A véres tüközetek egész sora zata czáfolta le a kedélyes mondást. Ott harczolt az okkupáló seregben a Vilmos-huszárezred is, melynek egy osztaga Nagyváradon állomásozik és az erőszakdelemben több tisztje és közvitéze hullott el. Az ezred az okkupáció évfordulóján megemlékezett az elhunyt bajtársakról s koszorút küld porladozó hamvaik felé. A hatalmas bábérszörűt tegnap vitte el a Vilmos huszárezred egyik századosa Boszniába.

* Egy uri fiú tragédiája. Napok előtt megirtuk egy szegény nyomorék uri fiú tragédiáját, mely az örültek házába vezetett. Akkori értesüléseink szerint a szülői kegyetlenségnek tulajdonítottuk a történetet, de a mint értesülünk, a család hibáján kívül érte a szomorú sors.

* Ásatások Szent-Jobbon. Fraknói Vilmos püspök szent-jobbi birtokán már hetek óta történelmi ásatásokat végeztet. Az ásatás fölötté nagy sikerrel járt s több értékes ókori szobor, korsó és más a korra jellemző lelet került napvilágra. A püspök most nagyobb arányú ásatást tervez Szent-Jobb határában s a kultuszminiszterhez fordult, hogy az ásatás érdekében minden akadályt elhárítsanak. A közoktatásügyi miniszter most utasította Bihar-megye alispánját, hogy tegyen kellő intézkedéseket az ásatás érdekében. Az ásatások alkalmával felszínre kerülő ókori szobrokat és más történelmi leleteket: fegyvereket és pénzeket, részben a Nemzeti, részben pedig a Bihar-megyei történelmi muzeumban fogják elhelyezni.

* Vérengző munkások. Ireg község határában lévő Schweiczer Fülöp földbirtokos pusztáján halálos kimenetelű verekezés volt szerdán délután, minek következtében a munkások felgyújtották a pusztát. Az uradalomban alkalmazott aratók a gabonabehordás és kálberakással voltak elfoglalva, miközben az aratógazda, Csóka Tamás és az uradalom öreg bérese, Bori József valami miatt összevesztek. A civakodásba beleszólt az aratógazda legényfia, Csóka József is, akit aztán az egyik jelen volt béres arculüjtött. Erre aztán kitört a verekezés. Az aratók Csóka mellett, az uradalmi cselédség pedig az öregbéres mellett foglalt állást és vasvillákkal osztogatták az igazságot, miközben egy aratólegényt, Kocsis Istvánt oly súlyosan ütöttek meg, hogy menten összeesett és meghalt. A verekezés még tartott, mert egyik fél sem akart távozni az udvarról, hol a meghalt legény feküdt. Az aratók a csendőrséget akarták értesíteni a faluban, de a béresek senkit sem bocsátottak ki a pusztáról. Estefelé az öreg béres azzal fenyegetődzött, hogy az aratókat lezárja az istállóba. Erre a fenyegetésre azután az aratómunkások felgyújtották a már behordott buzakalakot. A cselédség a tűz láttára a mentési munkához fogott. Ezt az időt a megvert arató nép felhasználva, megszótkte a pusztáról, magukkal vitték a halottjukat is, a kit Iregre szállítottak. A széles idő következtében a több mint négyezer csomó gabonarakás, továbbá nagy mennyiségű takarmány és az uradalmi épületeknek nagy része teljesen leégett, mely alkalommal sok jószág is elpusztult. A csendőrség táviratilag jelentette az ügyészségnek s amíg az megérkezik, úgy a vérengzőket, valamint a gyújtogatókat is őrizet alá vették.

* **Wenckheim gróf a szegényekért.** A jótekonyságáról ismert **Wenckheim Dénes gróf** a napokban kertmegi uradalmába rándult át. Az alkalmat felhasználta Vésztő község előjárósága s **Tardy Lajos** községi jegyző vezetése alatt köldöttség útján tisztelgett a grófnál s arra kérte, hogy nyújtson segédkezet a gróf jószívuságával a község lakosai szegénységének enyhítésében az által, hogy terjedelmes birtokából a szegény emberek is kaphassanak mérsékelt áru haszonbérű földet. A nemes szívű gróf a köldöttség kérelmét kegyesen meghallgatta s megígérte annak teljesítését. A gróf kijelentése nagy örömet és általános megelégedést keltett az egész községben. Ily módon körülbelül 1000—1500 hold földbérlethez jutna a község, ami nagyot segítene a vésztői munkásnép sorsán.

* **Drága bosszu.** Tegnap számunkban egy járásbírói ítéletről emlékeztünk meg, a melyre vonatkozólag a következő sorokat vettük:

»Közöltetett a »Tiszántul« tegnapi számában, hogy Kovács Akos nagyvárad-i kereskedő ellen G. J. urnó a nagyvárad-városi kir. járásbírósnál becsületsértés vétsége miatt feljelentést tett és feljelentése folytán a járásbíró Kovács Akost 50 korona pénzbüntetésre ítélte el. Kovács Akos ügyvédje, dr. Láncki József útján az igazság érdekében annak közléstételére kérte fel lapunkat, hogy G. J. urnót becsületsértésben meg nem sértette, neki arról semmiféle tudomása nem volt, hogy inasai valamelyike G. J. urnó arczképét az illemhelyre vitte be és ott kiszegelte. Épen ezért nem is nyugodott meg az ítéletben, hanem megfélebbizte azt. G. J. urnó csak azért tett ellene bűnvádi panaszt, mert Kovács az arczképet neki a ráma értékének, a 3 koronának megtérítése nélkül kiadni nem akarta. A ki figyelemmel olvassa a lapok hirdetésait, az jól tudja, hogy a Kovács L. és társa cég reklamáiban mindenütt benne foglaltatik, hogy a megnagyobbított arczképeket ingyen adja a cég a vevőknek, de mert a cég a képekhez keretet is készített, ennek a beszerzési költségét meg kell az egyes vevőknek fizetni. A mit a cég hirdetésében ígér, azt meg is adja, de nem adhat olyat, a mit nem ígért s amit becsületes kereskedelmi forgaloma mellett megadni nem is lehet.«

Amidőn a beküldött helyreigazítást közöljük, megjegyezzük, hogy minden amateur tisztában van azzal, hogy olyan reklámképet 3 koronáért előállítanak, tehát ha a kereskedő ezen díjat követeli, tulajdonképpen ingyen nem ad semmit. Továbbá nagyon rossz védekezés az, hogy a gazda tulajdonában levő képet az inasa tetszése szerint függesztheti ki az illemhelyre. Így a vásárló közönség el lehet rá készülvén, hogy azt a bizonyos helyet — inas tetszése szerint — az arczképével dekorálják. Ez a védekezés tehát határozottan rosszabb — az elvesztett pernél.

x **Értesítés.** Tekintve, hogy a szülőknek mily óriási kiadásai vannak a gyermekeknek az iskolai évre szükséges fehérneműk és színes ruhák beszerzésével, így tehát, ha jó árut akarnak olcsón beszerezni, forduljanak az „Amerikai Áruházhoz“, hol ők is, mint legjobb ismerőseik meglepetve fogják tapasztalni, hogy mindent a legjobban lehet beszerezni valóban olcsó árért. 260.

x A n. é. közönség szíves figyelmébe ajánljuk **Fülöp István** jó hírnévű örvendő vendéglőjét és szállodáját, ugyszintén a mai kor igényei szerint átalakított kerthelyiségét, mely az indóház mellett van. Jó és ízletes ételeiért, tisztán kezelt boraiért, ugyszintén pontos és előzékeny kiszolgálásáért minden oldalról elismerést érdemelt ki. Továbbá különös gondot fordít szállodájára, melynek szobáit egészen újonnan restauráltatta, a szobaárakat pedig tete-

mesen leszállította, hogy ez által is tanubizonyosságot adjon üzletének szoliditására. Kerthelyiségében naponta egy jól szervezett cigánybanda szórakoztatja a m. t. vendégeket. 134.

x **Uj üzlet.** Felhívjuk olvasóink figyelmét **Waldmann Mór** üveg-, porcellán- és lámparaktár, valamint *villamos felszerelési vállalatának* lapunk mai számában megjelent hirdetésére. 344

x **Figyelmeztetés.** Saját érdekében cselekszik mindenki, ha a villamos berendezésekről a **Nagyvárad-i Műszaki Villamos Vállalattól** (Nagyvárad-i takarékpénztár-épület) költségtérítést kér, mely a *legalaposabban és teljesen díjmentesen* állítatik ki a n. é. közönségnek. Csillárok részletfizetésre is kaphatók.

* **Olvasóink figyelmébe ajánljuk nyári cikkek beszerzése végett Fábry Testvérek fő-üzleti üzletéhez fordulni, ezen kereskedő cég az összes raktárán lévő nyári cikkeket augusztus 1-től kezdve mélyen leszállított áruk mellett kiadusítja s így minden vevő saját érdeke ez alkalommal vásárlásait kizárólag Fábry Testvéreknél eszközölni. Ajánljuk a fenti cégek tárcza alatti hirdetését figyelemre méltatni. 9.**

x Felhívjuk olvasóink becses figyelmét **Kecskeméty István** (Lukács György-utca sark), jóhírnévű örvendő vendéglőjére, mely jó konyhájaért, és tisztán kezelt italaiért és előzékeny, pontos kiszolgálásáért mindentekintben elismerést érdemel.

NYILTTÉR.

Kecskeméty István

étterme és sörcsarnoka,
Nagyvárad, Lukács György-utca sarkán.

Naponta frissen csapolt *márcziusi sör.*

315 Saját termésű, tisztán kezelt

HEGYI BORO K.

Társas-ebédek, vacsorák vagy lakomák

étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak.

ABONNENSEK

elfogadtatnak mérsékelt árak mellett.

Egyben van szerencsém a *vidéki utazó közönség* szíves figyelmét felhívni, hogy

vendég-szobáimat

újonnan berendeztem és tisztántartására különös gondot fordítok, ugyszintén

— szállóhely —

olcsó ár mellett szíves rendelkezésre áll.

Közönség köre.*

Nyilatkozat.

Alant írott, hivatalos eljárásból kifolyólag egy helybeli lapban, egyoldalú, sőt irányzatos hirben meghurczoltatván, az ügyre vonatkozólag egyelőre következő nyilatkozatot adom:

Tekintet nélkül a személyre s annak a fenti lapban közölt színes jellemzésére a tény következő volt:

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget A Szerk.

A káptalani erdőn át járni tilos, és ezen tilalomra felügyelni kötelességem.

Mivel erdőkerülőim egyéb elfoglaltságban voltak, magam mentem szerdán délelőtt az erdőre felvigyázni.

Láttam, hogy gabonás szekér jön a tilos úton, melyet visszaküldtem, utána még két szekér jött gabonával terhelve, melyeknek kocsisa hivatkozott arra, hogy nekik asszonyuk mondta, hogy itt jöjjenek át, de rendeletemre szó nélkül visszafordultak.

Ezután jött kocsin magából kikelve Komlosán Zsófia és tilalmamra nemhogy visszafordult volna, de leugrott a kocsiról és tettleg inzultált, mit erőlyesen utasítottam vissza s a további dühöngést lehetlenné tettem, aztán ráparancsoltam, hogy a tilos útról azonnal forduljon vissza. Komlosán Zsófia látva, hogy az erőszakosság csak neki lesz hátrányára, visszafordult s kíséretében kihajtatott az erdőből.

Később jutott eszébe, hogy a Nagyvárad-i Napló szerkesztőjének sógora által ellenem feljelentést tegyen.

Az úgy már az én feljelentésem folytán bíróság előtt van.

Ennyit méltatlan meghurczoltatásom illusztrálására.

Rontó, 1903. július 31-én.

Böhm György,
erdőgondnok.

TAVIRATOK

A képviselőházból.

Budapest, július 31. (Saj. tud. táv.) **Kossuth** felszólalása után rövid házsabályvitát provokált a miniszterelnök indítványa, hogy míg a parlamenti bizottság ülésezik, a ház napolja el üléseit s ha esetleg tizedikéig nem fejeznék be a tárgyalásokat, 10-én újra összehívják az országgyűlést.

A parlamenti bizottság megalakítása.

Szünet után a parlamenti bizottságot alakították meg, mely itélkezni fog a vesztegelési panamában. Tagjai lettek: **Andrássy Gyula** gróf, **Beöthy Akos**, **Ivánka Oszkár**, **Josipovits báró**, **Kubinyi Géza**, **Mandel György**, **Polonyi Géza**, **Rátkay László**, **Szivák Imre**, **Tóth János**, **Zichy János**.

A parlamenti bizottság ülése.

Budapest, július 31. (Saj. tud. táv.) Az 5 órakor megalakult parlamenti bizottság 8 órakor kezdte meg tárgyalását **Rohonyi** elnöklésével.

Először is **Polonyi** Géza indítványozza, hogy mondják ki, a tanuló képviselők ne lehessenek jelen mint hallgatók a tárgyaláson.

Az indítvány elvetése után kihallgatták **Papp Zoltánt**, aki részletesen elmondta, hogyan jutott hozzá a 10.000 korona. **Dienes Mártonnal** 28-án a Korona kávéházban találkozott. Előadta **Papp Zoltán** szösz szerint egész beszélgetésüket, melynek folyamán **Dienes egyebek közt azt is mondta, hogy a pénz egy oly kegyelmes urtól származik, a ki közvetlen érintkezésben áll azzal az emberrel, a ki ma a kormányzást intézi.**

Az elnök ezután megkérdezte **Papp Zoltánt**:

— Itt van-e a váltó?

P.: Nem kaptam vissza.

E.: Barátja volt önnek **Dienes**?

P.: Nem, de gyakran vette igénybe apróbb szolgálataimat.

E.: Valami listát azokról, akik már pénzt kaptak, nem mutatott Dienes?

Papp Zoltán: Nem. De ígérte, ha Lengyel Zoltánt és Nessi Pált is megszerzem a leszerelés ügyének.

Miklós Ödön: Említette-e Dienes, hogy másokat is megkínált már pénzzel?

Papp Zoltán: Igen, de neveket nem említett.

Papp Zoltán kihallgatása után kinos jelenet következett.

Szapáry László gróf megtörtén, idegesen lép a bizottság elé s bűnbánóan részletesen bevallja, hogy ő intézte az egész vesztegetést. Allítja, hogy tisztán jóhiszeműség vezette. Fogadja és visszautasítja a gyanút, mintha a miniszterelnökkel ez ügyben összeköttetése lett volna.

Megtörtén beismeri tettének megmondhatatlanságát s mindenért elvállalja a következményeket s az erkölcsi felelőséget.

Éjfél előtt a tárgyalást felfüggesztették s holnap 11 órakor folytatják.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, július 31. (Saját tud. táv.) A függetlenségi párt ma este Tóth János elnöklésével értekezletet tartott. Az ülés megnyitása után Fáy és Polónyi bejelentették, hogy belépnek a pártba. Ezután Pichler indítványozta, hogy a párt maga kebelében indítson vizsgálatot a vesztegetés ügyében.

Bartha Ferencz nem helyesli az indítványt, hogy eléje vágjanak a parlamenti bizottság intézkedéseinek.

Ezután 5 tagot küldött ki a párt Kossuth Ferencz meghívására.

Kossuth megjelent az értekezleten s kijelentette, hogy a helyzet sajnálatos alakulása parancsoló és szükségessé teszi, hogy mindannyian összefogjunk a kibontakozás érdekében.

Ezután az értekezletet befejezték.

Jön az angol király.

Bécs, július 31. (Saját tud. távir.) Hir szerint Edvard angol király az őszszel meglátogatni készül királyunkat.

A bileki katasztrófa rendezői.

Bécs, július 31. (Saját tud. távir.) A Zeit írja: A vizsgálat kiderítette, hogy a bileki szerencsétlenségért a felelősség főképpen Grünczveig ezredest terheli. Az ezredest és a dandárparancsnokot ad audiendum verbum Ischlbe rendelték.

Dienes Berlinben.

Berlin, július 31. (Saj. tud. táv.) Dienes Márton Berlin egyik központi kávéházában több magyar ember fölismerete. Többen meg is szólították, de ő eltagadta nevét. A kávéházban egy idegen emberrel beszélgetett, a ki állítólag fiúmei újságíró.

Berlin, július 31. (Saját tud. táv.) Dienes akkor is a kávéházban tartózkodott, mikor a Volf féle táviratok nyomán elterjedt a hír Berlinben, hogy Dienes elfogatását elrendelték. Dienes mikor megtudta a hírt, csakhamar távozott.

Berlin, július 31. (Saj. tud. táv.) Egy berlini újságíró meginterjúvolta Dienes-

a ki úgy nyilatkozott, hogy Szapáry gróf csak bűnbakja Khuen-Hédervárynak, a kinek kormányzóságát köszönheti.

Budapest, július 31. (Saj. tud. távir.) Este elterjedt a hír, hogy Dienes Berlinben letartóztaták.

A bolgár fejedelem utja.

Bécs, július 31. Ferdinánd bolgár fejedelem anyjával, Klementina szász-kóburg hercegnővel tegnap este ideérkezett és röviddel azután Murányba utazott tovább. (M. T. I.)

Santos Dumont léghajói a hadsereg szolgálatában.

Páris, július 31. A hadügyminiszter elfogadta Santos Dumont ajánlatát, mely szerint ő léghajóit Franciaország rendelkezésére bocsátja. Hir szerint Santos Dumont legközelebb a katonai léghajós osztályllyal együtt legújabb nagy léghajóját vasuton Nancyba, vagy Belfortba szállíttatja, és a léghajóval ezen városok egyike felett fog gyakorlatozni. (M. T. I.)

Khina és Oroszország.

Köln, jul. 31. A Köln. Ztg. jelenti Pétervárról: Kínai jelentések szerint a pekingi kormány jelentéseket kapott Tibetből, hogy az oroszok a földtani vizsgálatok engedélyezésére vonatkozó titkos tárgyalások után most néhány száz kozákot küldtek Tibetbe, azt állítván, hogy bírják Kínának az átvonulásra vonatkozó engedelmét. A kínai kormány értesítette tibeti képviselőjét, hogy az oroszoknak nem adott engedelmet. Figyelje meg az oroszok mozdulatait, de tartózkodjék minden erőszakos intézkedéstől. (M. T. I.)

REGÉNY CSARNOK.

Sorsjáték.

Regény.

Irta: Stella (Szőke Berta.)

44

Sokat gondolt Láposira is, mivel most még gyorsabban váltott levelet, mint eddig. E tekintetben sehoggy sem tudott magával tisztába jönni. Az ifjú apjának viselkedése olyan különösnek tűnt fel előtte s aztán egy a látogatást követő levél, melyben a fiatal ember apja benyomásait mondja el. Leírja az öreg ur elragadtatását, de azonnal ellensúlyozza a szereteitreméltó szavakat, a saját csaknem udvariatlan megjegyzésével. »Apám — írja a többek között — valósággal rajong önért. Különösen tetszik neki az ön határozottsága, erélye, amit ilyen fiatal leánynál fel sem tételezne az ember. Hogy őszinte legyek, k. barátom, nem tudom osztani apám véleményét. Mi férfiak legalább a legnagyobb rész, jobban szeretjük a nőnél a gyengeséget, a határozatlanságot, épen ez az, a mi bennünket lebilincsel. Az erély s határozottság a mi nemünk tulajdonai s azért nem szívesen látjuk azt önöknél, ki nálunk napi munkánk, küzdelmeink után üdülést keresünk. Bocsásson meg nyíltságomért, de ön felhívott minden tekintetben nyíltan kimondani véleményemet stb.«

Azt rójjja fel hibámul, a mit mások mint erényt emlegetnek nálam — gondolta elkésredetten. De a dacz csakhamar feltökerekedett benne. Mit törődöm vele, ha tetszik-e vagy sem az ilyen természet!

Az ő kedvéért nem fogok megváltozni, nem leszek gyenge, erőtlén baba, a kit ki-kí könye-kedve szeriat vezet, tanit. Egy hang bensejében ugyan ellent mondott a kifakadásoknak, azt azonban elhallgattatta hamarosan.

Nem akart, nem mert ábrándozni, az ifjú levelei nem bátorították arra legkevésbé sem. Ha egyszer-e egyszer olvasott is a sorok között olyanokat, amik kellemesen érintették, hamaro-

san hideg zuhany következett utána. Mintha megbánta volna, hogy kiesett szerepéből, az utóbbi levelek mind olyan hangon voltak írva, mintha a tanító, még pedig pedáns, még a kákán is csomót találó tanító irt volna tanítványának és nem a barát a barátónak, fiatal ember a lánynak. Mindent bíralt, mindent kifogásolt, úgy látszik, hogy ellensúlyozni akarja az apja hizelgő nyilatkozatait. Legutóbb az írásába kapaszkodott bele, egy vonást nem hagyott megjegyzés nélkül. Márta erre azt írta neki tréfából »tanítson meg szépen írni« és csakhamar meg is érkezett egy sűrűn beirt levél, mely mellé az abc volt csatolva. A négy iv csupa tanácsokat, csupa utasításokat tartalmazott a toll tartására, a papir állására.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági kiállítás Kolozsvárott.

A nagyvárad kereshedelmi és iparkamara a következő értesítést adta ki: Az »Erdélyi Gazdasági egyesület« f. évi szeptember hó 5., 6., 7., 8-i napján Kolozsvárott gép, eszköz- anyag-tenyészállat- és baromfi kiállítást rendez. Ezen a nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Miniszter ur erkölcsi és anyagi támogatásával tartandó kiállításra midőn az érdekeltek figyelmét felhívjuk, egyben közöljük, hogy a résztvenni szándékozók a megfelelő bejelentési ívről kamaránkhoz fordulhatnak Nagyvárad, 1903 július hó 31. A nagyvárad kereshedelmi és iparkamara: Huzella Gzula, kir. keresh tanácsos, elnök. Dr. Sarkadi Lajos, titkár.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. július 31-én.

Magyar aranyjárdék 4	120.45
Magyar koronajárdék	90.75
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4/3	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/4%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.50
Italmérési jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentesítési kötvény	99.25
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	201.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	156.—
Osztrák járdék papirban	100.25
Osztrák járdék papirban	100.50
Osztrák járdék aranyban	121.—
Osztrák korona járdék	100.75
Osztrák államsorsjegyek	154.75
Osztrák magyar bank részvény	15.90

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Fényes kiállítású
háromszobás úri lakás
augusztus vagy november el-
sejére kiadó.

336

Füchsl Testvérek.

A fürdő- és nyaralási idény alkalmából a t. közönség figyelmét felhívjuk

tűz és betörés mentes
letéti pénztárunkra,

melyben külön-külön álló és közvetlenül zárható fiókok állanak előnyös feltételek mellett a bérelni kívánók rendelkezésére.

Nagyvárad Takarékpénztár,
részvénytársaság.

339

Hazai ipar!

Butor

Modern lakásberendezések, valamint egyes butordarabok gyári árban

REISZ és PORJESZ

butorgyárosoknál, 296
Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

A várad-velencei volt Weinberger-féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérbevehető.

Értekezhetni lehet a Nagyvárad Takarékpénztárnál. 307.

812 A

„Nagyvárad hitelbank részvénytársaság“

működését Kossuth Lajos-utca 10. sz. a. megkezdte.

Üzletköre:

Betétek kamatozás végetti elfogadása könyvecskékre és folyó számlára, mely előbbi után 5% kamatot fizet, adó levonás nélkül.

Váltók leszámítása.
Előlegek értékpapírokra és áru-készletre.

Jelzálogkölcson nyújtása házakra és földekre.

Értékpapírok vétele és eladása.
Szelvények és kisorsolt értékpapírok beváltása.

Hivatalos órák: d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Az Igazgatóság.

Hirdetés.

A Nagyvárad Hitelbank

takarék- és segélyszövetkezet működését megkezdte.
Tagok ez évi október 1-ig — mulasztási illeték fizetése nélkül — felvétetnek.

A befizetések hétköznapokon egész napon át, vasárnap és ünnepnapokon pedig d. e. 9—11 óráig eszközölhetők a «Nagyvárad Hitelbank r. t.» üzleti helyiségében *Kossuth Lajos-utca* (Sándor Samu-ház.)

359.

Az igazgatóság.

Gazdák figyelmébe!

Tavotta-kenőcs, gépolaj és olive-olaj, restuticio fluid, szerszám zsír és szerszám lakk, padló-fénymáz.

Mindenemü gazdasági és házi cikkek. Mindennemü ásvány- és gyógyvizek.

Világhírű vásártelki mór só.

Francia és magyar pezsgők; különleges csemege-borokon kívül ajánlom saját termésű boromat literenként a 60 fillér, 50 literen felül 44 fillér.

Naponta friss gyümölcs.

Kugler Gerbeaud összes gyártmányainak egyedüli raktára.

Kádár János,
Bémer-tér.

362

Uj üzlet!

Szabott árak!

Waldmann Mór

üveg-, porcellán- és lámpa-raktára, villamos felszerelési vállalata
Nagyvárad, Szt. László-tér (Fekete-sas épületében).

Nagy választékban és izléses kivitelben kaphatók: *petroleum-, villam- és gáz-csillárok; étkező-, ivó-, mosdó-, kávé- és teás-készletek; china- és alpacca-ezüst disztárgyak;* legjobb minőségű *evő-eszközök; majolika, teracotta és angol fayence-árak;* angol és francia *nipppek; tükrök, fém- és bronz-árak;* izléses, modern *arczképrámák és képkeretek.*

Petroleum-lámpák és égők műhelyben javíttatnak és villamosra átalakíttatnak.

Villamos- és gáz-berendezésekről költségvetéssel és rajzokkal díjmentesen szolgálok. 344

Szigoruan szabott árak és pontos kiszolgálás.

Egyedüli szakszerű világítási üzlet és javító-műhely.

Villamos- és gázvilágítás-berendezési vállalat.

H Á S Z M A N Ó

kézmű és divatáruháza

NAGYVÁRAD, Fő-üzlet: Zöldfa-u. elején. Fiók-üzlet: AMERIKAI ÁRUHÁZ Fő-u.

Az iskola évre

fiu és leánykák részére szükséges összes fehérneműek, színes ruhák, harisnyák és minden más cikkek bármely intézet előírása szerint beszerezhetők.

Ugy szintén minden rőfös árukban a már ismert nagy raktár.

Azt pedig mindenki elismeri, hogy oly olcsó árban mint nálam, nem lehet árut beszerezni.

260